

BURNA PREMIJERA 'NA LJETOVANJU' U REŽIJI JANUSZA KICE NA SPLITSKOM LJETU

Gorki

kao najslabija karika

Alma Prica u ladanjskom ambijentu Vile Dalmacije

Redatelj je prilično raznorodne grupe glumaca stvorio koherentan i ujednačen glumački ansambl, u kojem je svaka, ma i najmanja epizoda precizno doradena i proizišla iz karaktera koliko i iz minucioznog rada odličnih glumaca

PIŠE JASEN BOKO

Zašto Maksim Gorki nikad nije postao tako značajan dramski pisac kao Čehov, premda je to žarko želio, najbolje ilustrira njegova "najčehovskija" drama "Na ljetovanju" praižvedena na Splitskom ljetu. Sve je tu: čehovljanski karakteri, atmosfera, melankolija, bescilnost u kojoj nitko ništa ne radi, ali svi govore kako treba raditi, patnja nad vlastitom sudbinom, želja da se ode negdje gdje već navodno biti bolje... Sve je tu, jedino što nedostaje je – drama! Imitirati Čehova, kao i svakog velikog pisca, nemoguće je, možete na scenu ubaciti sve sastojke, ali rezultat nikad neće biti isti.

Gorki je stvorio precizne karaktere iz buržoaskog miljea, kako bi, s jedne strane oponašao Čehova kojim je bio fasciniran, a s druge, kao uvjereni socijalist, kritizirao dekadentno društvo, no "Na ljetovanju" djeluje kao drama u kojoj se od stabela ne vidi šuma. Karakteri, koji često izgovaraju prave eseje, nekad sasvim banalne, nekad pak pretjerano filozofske, jednostavno se ne spajaju u kvalitetnu dramu, koja bi danas imala snagu zazivanja socijalne revolucije kako je to bio slučaj na burnoj ruskoj praižvedbi 1904. godine. Za razliku od (opet) Čehova, Gorki je eksplicitan u dijalogu, njegovi junaci izgovore sve ono što kod njegova dramskog uzora ostaje samo naznačeno i tu po svoj prilici i leži njegova inferiornost u odnosu na Čehova.

Zarazna dosada

I ma koliko Janusz Kica bio precizan redatelj koji minuciozno radi s glumcem pa je predstava puna odličnih glumačkih kreacija, konačni rezultat je prilično bljed. Dačnikima, kako glasi originalni naslov, društvu na ljetovanju, tamo je jako dosadno, i iz toga je možda moguće stvoriti dramsku napetost, ali je osnovni problem što je i publici u ta duga dva i pol sata, uza sav zadirvljujući

glumački rad, prečesto bilo – dosadno.

Značajni su glazbeni doprinosi Nenada Šiškova i kostimi Diane Kosec-Bourek, ali se kvalitetna redateljska ruka najbolje osjetila u glumačkom dijelu posla. Kica, koji je splitski ansambl pojačao gostima, od prilično je raznorodne grupe glumaca stvorio koherentan i ujednačen glumački ansambl, u kojem je svaka, ma i najmanja epizoda precizno doradena i proizišla iz karaktera koliko i iz minucioznog rada odličnih glumaca. Premda su svi junaci Gorkoga zapravo životni epizodisti, pa je tako i u glumačkom smislu manje velikih uloga za glumačke prvake, cijeli je ansambl – a baš se, kao u malo kojoj predstavi, može govo-

riti o ansamblu u kojem bi nepravedno bilo izdvajati bilo koga – napravio dojmljiv glumački posao, koji je tek nemoć Gorkog da bude Čehov spriječila u stvaranju velike predstave.

Čekajuči revoluciju

Ante Čedo Martinić, Alma Prica, Bruna Bebić-Tudor, Mijo Jurišić, Elvis Bošnjak, Marija Tadić, Nenad Srdelić, Snježana Sinovčić – Šiškov, Dragan Jovičić, Trpimir Jurkić, Ksenija Prohaska, Ivica Vidović, Robert Kurbaša, Andrea Mladinić i Danijela Vuković odjelili su i komarcima na pokusima i premijernoj buri, kako bi stvorili sliku malogradanskog svijeta koji je, u Rusiji, malo nakon toga zbrisala revolucija.

Premda je čest repertoarni gost svjetskih kazališta (Rusi je igraju stalno, Stein je prije više od 30 godina napravio antologijsku produkciju, a i Magelli ju je prošle godine režirao u Novoj Gorici), drama "Na ljetovanju" na svojoj se hrvatskoj praižvedbi pokazala najslabijim mjestom ove produkcije.

A kako je predložak na kojem se radi u kazalištu, bez obzira na sva inzistiranja kako živimo vrijeme postdramskog kazališta, još uvijek važan segment kazališnog čina, tako su i značajne glumačke kreacije i precizna režija ostali u sjeni slabosti dramatičara Maksima Gorkog i obično sasvim nekazališne, ali ovaj put jako bitne činjenice – splitske bure.

Zaustavi se, vjetro

•• Bura se pokazala jednim od fatalnih sudionika premijerne večeri pa se još jedan novi scenski prostor Vile Dalmacije, koji su vješto scenski artikulirali Dinka Jeričević i Zoran Mihanović, u uvjetima vjetrovite premijere pokazao ponešto prevelik za glumačko i glasovno pokrivanje. Jak je vjetar stvorio atmosferu priličniju "Oluji" Ostrovskog, pa je buka šume natjerala i glumce da budu glasnjiji, što je bitno remetilo intimnost nekih scena, ometalo koncentraciju i povremeno cijelu priču dovodilo na granicu čujnosti. U tišini ljetne noći – koju je, međutim, na splitskim otvorenim prostorima sve teže dobiti – i ova bi predstava sigurno bolje djelovala.

Mišljenje Publike

MIROSLAV RADMAN

Aktualno i poučno

Meni je dramaturški i redateljski posao sjajno izveden, tim više što se predstava odvija u prirodi s pravom kućom, vrtom, automobilom i biciklom. Otvorena scena dala je posve drugu dimenziju, a glumci su sjajni. Tekst je vječan i relevantan za ova vremena gdje ljudi osjećaju virtualnu slobodu s kojom ne mogu ništa učiniti. Impresioniralo me je koliko je teško kada izostane prava produktivna aktivnost, a jedino se događa intelektualno razglabanje pa se likovi vrte u krug. Oni sve znaju, ali ništa ne mogu i s time se možemo identificirati. Drago mi je da sam bio na predstavi, a osobito me radovao razgovor s Ivicom Vidovićem kojeg nisam vidio više od trideset godina.

MARIJA ŠKARIČIĆ Sve kako treba

Meni se predstava jako svidjela, jer je vrlo čista i jasna te zaokružena. Doslovno sam guštala. U ovoj zanimljivoj predstavi sve vrlo dobro funkcionira. Glumci su jako dobri i čine pravi ansambl. Ukratko, sve je kako treba.

S.K.

•• F •• Com ••

KulFurist
Sva lica kulture.